

Modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

Overeenkomst aanneming van werk
Beoordeling Belastingdienst nr. 905-2017-5126-1-0 d.d. 19 april 2017

Partijen

Ondergetekenden:

1. Naam: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Straat/postbus: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Postcode: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Plaats: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Telefoon: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Emailadres: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
KvK-nummer: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
BTW-nummer: Klik hier als u tekst wilt invoeren.

hierna te noemen: 'aannemer';

en

2. Naam: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Straat/postbus: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Postcode: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Plaats: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Telefoon: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Emailadres: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
KvK-nummer: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
BTW-nummer: Klik hier als u tekst wilt invoeren.

hierna te noemen: 'onderaannemer'

gezamenlijk te noemen: 'Partijen'

Komen het volgende overeen:

1. Aard van de overeenkomst

- 1.1 Dit is een overeenkomst tot aanneming van werk (in de zin van art. 7:750 BW) en uitdrukkelijk **geen** arbeidsovereenkomst (in de zin van art. 7:610 BW) en geen overeenkomst van opdracht (in de zin van art. 7:400 BW). Onderaannemer verbindt zich tot aannemer om een werk van stoffelijke aard tot stand te brengen en op te leveren.
- 1.2 Partijen zullen de uitvoering van deze overeenkomst in overeenstemming laten zijn met de wettelijke regels bij het zelfstandig uitvoeren van een overeenkomst tot aanneming van werk in de zin van artikel 7:750 BW. Zie ook artikel 4 van deze overeenkomst.
- 1.3 Onderaannemer is volledig vrij om voor derden werkzaam te zijn.

2. Het werk

- 2.1 Aannemer heeft opgedragen aan onderaannemer, die het werk heeft aanvaard, het tot stand brengen en opleveren van het volgende werk van stoffelijke aard: [Klik hier als u tekst wilt invoeren. (Geef een duidelijke en volledige omschrijving van het tot stand te brengen en op te leveren werk dat een afgebakende eenheid vormt en waarvoor onderaannemer jegens de aannemer de verantwoordelijkheid draagt.)
Plaats van het project: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
Projectnaam: Klik hier als u tekst wilt invoeren.
- 2.2 Indien van toepassing zijn de door de aannemer aan onderaannemer verstrekte stukken inzake het opgedragen en door onderaannemer uit te voeren en op te leveren werk vermeld in de bijlage 1 (bijvoorbeeld administratieve en bouwkundige gedeelte van het bestek, tekeningen, nota van inlichtingen etc.).

Modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

Overeenkomst aanneming van werk
Beoordeling Belastingdienst nr. 905-2017-5126-1-0 d.d. 19 april 2017

3. Aanvang werk, uitvoeringsduur en oplevering

- 3.1** Aanvang: onderaannemer zal met de uitvoering van het werk een aanvang maken op: [Klik hier als u een datum wilt invoeren](#).
- 3.2** Gereed zijn werk: Het werk dient gereed te zijn¹:
- uiterlijk op [Klik hier als u een datum wilt invoeren](#).
 - binnen [Klik hier als u tekst wilt invoeren](#). werkbare werkdagen te rekenen vanaf het tijdstip van de hiervoor vermelde datum van aanvang van het werk
 - conform planning aannemer (bijlage 2)
- 3.3** Het werk van stoffelijke aard dat door onderaannemer is aangenomen geldt als opgeleverd op het tijdstip waarop het werk tussen aannemer en diens opdrachtgever als opgeleverd geldt. Aannemer zal onderaannemer schriftelijk in kennis stellen van de laatstbedoelde oplevering onder opgave van (eventuele) vastgestelde tekortkomingen in het werk. Deze tekortkomingen worden door onderaannemer zo spoedig mogelijk hersteld.

4. Uitvoering van het werk

- 4.1** De onderaannemer voert het werk uit in volledige onafhankelijkheid en bepaalt zelf op welke wijze het werk wordt uitgevoerd. Onderaannemer is vrij in het indelen van zijn werkzaamheden binnen de context van het werk en de overeengekomen resultaatsverplichting. Wel vindt voor zover dat voor de uitvoering van het werk nodig is afstemming met de aannemer plaats over de samenwerking met anderen en/of over de volgorde van werkzaamheden. De onderaannemer zal bij het tot stand brengen van het werk van stoffelijke aard waar nodig rekening houden met wensen die naar het inzicht van beide partijen gerechtvaardigd zijn met betrekking tot de feitelijke situatie op de bouwplaats.
- 4.2** Onderaannemer voert het werk naar beste inzicht en vermogen vakkundig, voortvarend en zorgvuldig uit.
- 4.3** Onderaannemer zal het werk uitvoeren in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving en conform de bij de overeenkomst gevoegde specificaties en tekeningen.
- 4.4** Onderaannemer zorgt er voor dat hij zich te allen tijde op de arbeidsplaats kan legitimeren aan de hand van een geldig paspoort of een geldige identiteitskaart.
- 4.5** Op de bouwplaats zal onderaannemer zodanig gekleed zijn dat hij zijn eigen bedrijf herkenbaar vertegenwoordigt.
- 4.6** Onderaannemer zorgt voor eigen vervoer.
- 4.7** Onderaannemer maakt voor zijn normale dagelijkse bedrijfsvoering gebruik van eigen benodigde gereedschappen en hulpmiddelen. Incidenteel kan gebruik gemaakt worden van gereedschappen en hulpmiddelen van aannemer of andere partijen die op de locatie aanwezig zijn als de feitelijke situatie daarom vraagt. Voor het uitvoeren van het werk is het de onderaannemer toegestaan gebruik te maken van door aannemer getroffen algemene bouwplaatsvoorzieningen, zoals horizontale en verticale transportmiddelen, steigers, keet, containers, sanitaire voorzieningen en dergelijke.
- 4.8** Onderaannemer zal gebruik maken van eigen materialen, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen, uitsluitend vanwege voorgeschreven kwaliteitseisen (normen) of bestek, dan wel inkoop- of efficiëntievoordelen.

5. Veiligheid

Indien onderaannemer werkzaamheden verricht op de bouwplaats gelden de volgende afspraken:

- 5.1** [Onderaannemer beschikt, in verband met veiligheidseisen op de bouwplaats, over een VOL-VCA certificaat en eventueel andere noodzakelijke certificaten in verband met toegang tot de locatie of de uitvoering van werkzaamheden, alsmede PBM's en \(hand\)gereedschappen.](#) Onderaannemer verstrekt voordat deze overeenkomst wordt getekend aan aannemer een kopie van een geldig certificaat VOL-VCA waaruit blijkt dat hij in het bezit is van de basiskennis over veiligheid, gezondheid en welzijn op de werkplek.
- 5.2** Vóór aanvang van de werkzaamheden, alsmede bij nieuwe afgifte van het VOL-VCA certificaat wanneer de geldigheids termijn is verlopen, stelt onderaannemer aannemer in staat een kopie te maken van een geldig VOL-VCA certificaat.

¹ Maak keuze

Modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

Overeenkomst aanneming van werk
Beoordeling Belastingdienst nr. 905-2017-5126-1-0 d.d. 19 april 2017

- 5.3** Onderaannemer houdt zich te allen tijde aan de Arbowet en -regelgeving, het V&G-plan, en aan de van toepassing zijnde bouwplaatsregels van de aannemer. Aannemer informeert de onderaannemer over deze regels.
- 5.4** Onderaannemer verklaart bekend te zijn met de voor hem relevante delen van de Arbowetgeving.
- 5.5** Onderaannemer zal deelnemen aan de projectintroductie, die betrekking heeft op de projectorganisatie (organogram), de bouwplaatsregels en de bouwplaatsvoorzieningen.
- 5.6** Onderaannemer zal bij de uitvoering van zijn werkzaamheden alle door of vanwege aannemer aangegeven regels en instructies met betrekking tot veiligheid en gezondheid in acht nemen, en zal zich in geval van vragen en/of onduidelijkheden wenden tot de projectleider / (hoofd)uitvoerder. Onderaannemer is om die reden verplicht deel te nemen aan het V&G-overleg.
- 5.7** Onderaannemer is verplicht ten aanzien van gereedschappen / werktuigen / hulpmiddelen de voorschriften omtrent veilig gebruik na te leven.
- 5.8** Onderaannemer controleert dagelijks de aanwezigheid en deugdelijkheid van de vereiste veiligheidsmaatregelen op zijn werkplek.
- 5.9** Onderaannemer is verplicht te waarschuwen voor door hem gesignaleerde werkplek- veiligheidsrisico's, voor (dreigende) ongevallen en (dreigende) schadevoorvallen op de bouwplaats van het Project. Wanneer onderaannemer kennis heeft van ongevallen of incidenten op de werkplek, dan zal hij dit direct melden aan aannemer. Onderaannemer is verplicht om na de melding aan aannemer de noodzakelijke maatregelen te nemen voor zo ver dit in redelijkheid kan worden gevraagd tenzij een bestek of regeling anders bepaalt. Aannemer zal onderaannemer hierover voor aanvang van het werk informeren.
- 5.10** Als onderaannemer een onveilige situatie op de werkplek veroorzaakt, zal hij deze situatie eerst herstellen indien mogelijk. Indien herstel niet mogelijk is, zal onderaannemer het gebied afzetten om collectieve risico's te voorkomen waarna hij de aannemer direct informeert.
- 5.11** Indien onderaannemer hulppersonen heeft ingeschakeld zoals bedoeld in artikel 9.3, informeert onderaannemer op zijn beurt de door hem ingeschakelde hulppersonen over deze regels.
- 5.12** Onderaannemer zorgt zelf voor eventueel noodzakelijke vergunningen en opleidingen die nodig zijn om de overeenkomst uit te voeren.
- 5.13** Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van aannemer zal onderaannemer geen gevaarlijke, of voor de gezondheid schadelijke, stoffen op het werk gebruiken of opslaan.
- 5.14** Aannemer dient noodzakelijke voorzieningen te treffen om collectieve risico's te voorkomen.

6. Prijs

Onderaannemer wordt voor het tot stand brengen van het werk van stoffelijke aard betaald²:

op basis van een vaste aanneemsom:

De aanneemsom exclusief BTW belooft: € vul bedrag in

op basis van regie³:

Specificatie van kostprijzen en opslagen exclusief BTW:

☐ Uurtarief/stukprijs/eenheidsprijs arbeid (all in ⁴):	€ vul bedrag in per uur/stuk/eenheid
☐ Materialen:	€ vul bedrag in
☐ Huur materieel:	€ vul bedrag in
☐ Afvoer bouwstoffen / sloopafval:	€ vul bedrag in
☐ overig, zoals Klik hier als u tekst wilt invoeren .	€ vul bedrag in

Indien wordt afgerekend op basis van regie wordt de onderaannemer voor het opmaken van weekrapporten.

conform inschrijfstaat (bijlage 3).

² Maak keuze

³ Indien het bijvoorbeeld niet mogelijk is om vooraf een vaste aanneemsom te calculeren of een richtprijs af te geven zoals onvoldoende informatie over aanwezigheid van gevaarlijke stoffen zoals asbest.

⁴ Inclusief bijvoorbeeld arbeid, handgereedschappen, handmateriaal, verzekeringen, voorrijkosten, afschrijvingskosten, winst/verlies etc.

Modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

Overeenkomst aanneming van werk
Beoordeling Belastingdienst nr. 905-2017-5126-1-0 d.d. 19 april 2017

7. Meer en minder werk

Wijzigingen van de overeenkomst zullen – behoudens spoedeisende omstandigheden – vooraf schriftelijk worden overeengekomen.

8. Facturering en betaling

- 8.1** Het aan onderaannemer toekomende zal door hem kunnen worden gefactureerd:
- Nadat het werk van stoffelijke aard gereed is en door aannemer is goedgekeurd:
 - In **Kies een item.** termijnen en telkens na het verschijnen van de desbetreffende termijn;
De termijnen verschijnen afhankelijk van de stand van het werk van stoffelijke aard:
de eerste termijn ad € vul bedrag in verschijnt zodra [Klik hier als u tekst wilt invoeren.](#)
de tweede termijn ad € vul bedrag in verschijnt zodra [Klik hier als u tekst wilt invoeren.](#)
[Klik hier als u tekst wilt invoeren.etc.](#)
de laatste termijn ad € vul bedrag in verschijnt zodra het werk van stoffelijke aard gereed is en door aannemer is goedgekeurd.
 - Periodiek: per **Kies een item.**, steeds naar rato van de voortgang van het werk⁶ van stoffelijke aard.
- 8.2** Aan een door onderaannemer ingediende factuur dient wel/niet gehecht te zijn een door aannemer voor akkoord getekend document (uitvoerdersbon/prestatieverklaring), waaruit blijkt dat door aannemer is geconstateerd dat het gefactureerde (onderdeel van het) werk van stoffelijke aard is geleverd.
- 8.3** Tussen partijen geldt een betalingstermijn van **Kies een item.**⁷ weken.
- 8.4** Indien aannemer op grond van de Invorderingswet 1990 hoofdelijk aansprakelijk is voor de loonbelasting van door onderaannemer ingeschakelde derden of hulppersonen en onderaannemer niet beschikt over een g-rekening, is aannemer slechts gehouden te betalen eerst nadat onderaannemer heeft aangetoond dat de in de keten verschuldigde loonheffingen over de aan aannemer gefactureerde periode op aangifte zijn afgedragen.

9. Nakoming en uitbesteding

- 9.1** **Onderaannemer zal het aangenomen werk van stoffelijke aard zelf tot stand brengen.**
- 9.2** Indien op enig moment onderaannemer voorziet dat hij de verplichtingen in verband met het aangenomen werk van stoffelijke aard niet, niet tijdig of niet naar behoren kan nakomen, moet onderaannemer aannemer hiervan onmiddellijk op de hoogte stellen.
- 9.3** Onderaannemer mag het werk van stoffelijke aard niet geheel of ten dele uitbesteden of hulppersonen zoals uitzendkrachten inschakelen zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van aannemer. Ingeval aannemer toestemming verleent, dan zullen daaraan in elk geval voorwaarden worden verbonden met het oog op de keten- en inlenersaansprakelijkheid en de juiste toepassing van wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden en de verblijfsrechtelijke status betreffende het verrichten van arbeid van de ingeschakelde personen (ketenvoorwaarden).
- 9.4** In het geval de aannemer toestemming verleent, is onderaannemer gehouden een schriftelijke overeenkomst te sluiten met de door hem ingeschakelde derde waarin de voorwaarden van deze overeenkomst één op één worden doorgelegd en waarin tevens wordt bepaald dat deze voorwaarden ook worden vastgelegd in elke opvolgende overeenkomst in de keten (schakelbepaling) .
Onderaannemer blijft evenwel verantwoordelijk voor de kwaliteit van het werk van stoffelijke aard en het naleven van de gemaakte afspraken.

10. Aansprakelijkheid vóór en ná oplevering

Partijen kunnen gezamenlijk afspraken maken over de aansprakelijkheid vóór en ná oplevering van het werk van stoffelijke aard. Indien partijen hierover geen afspraken maken, dan gelden de wettelijke bepalingen.

11. Opzegging

Partijen kunnen gezamenlijk afspraken maken over de opzegging. Indien partijen hierover geen afspraken maken, dan gelden de wettelijke bepalingen.

⁵ Maak keuze

⁶ Wanneer sprake van een overeenkomst op basis van regie maakt de Onderaannemer zonder personeel wekrapporten.

⁷ Kies aantal

Modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

Overeenkomst aanneming van werk
Beoordeling Belastingdienst nr. 905-2017-5126-1-0 d.d. 19 april 2017

12. Verzekeringen

Onderaannemer dient een aansprakelijkheidsverzekering, een ziektekostenverzekering en bij voorkeur een arbeidsongeschiktheidsverzekering te hebben afgesloten en toont desgevraagd aan aannemer een certificaat van die verzekeringen. Indien aannemer een CAR verzekering heeft afgesloten, is onderaannemer daarop mee verzekerd voor zover aannemer daartoe toestemming heeft verleend; **het eigen risico blijft ten laste van onderaannemer.**

13. Algemene voorwaarden

13.1 Op deze overeenkomst zijn Kies een item. algemene voorwaarden van toepassing. Indien algemene voorwaarden van toepassing zijn, zijn dit de: [Klik hier als u tekst wilt invoeren.](#)⁸ Onderaannemer verklaart de van toepassing zijnde algemene voorwaarden te hebben ontvangen (bijlage 4).

13.2 **In geval van onderlinge tegenstrijdigheid tussen bepalingen in deze overeenkomst en de van toepassing zijnde algemene voorwaarden, prevaleert deze overeenkomst.**

13.3 Bepalingen en/of algemene (leverings)voorwaarden van onderaannemer zijn op deze overeenkomst niet van toepassing en worden uitdrukkelijk van de hand gewezen, tenzij uitdrukkelijk en schriftelijk door aannemer aanvaard.

14. Geschillenbeslechting/rechts- en forumkeuze

14.1 Geschillen die naar aanleiding van deze overeenkomst of van overeenkomsten, die daarvan een uitvloeisel mochten zijn, tussen aannemer en onderaannemer mochten ontstaan, en die voortvloeien uit of verband houden met geschillen welke tussen aannemer en diens opdrachtgever bestaan, worden beslecht overeenkomstig de wijze van geschillenbeslechting zoals die tussen aannemer en diens opdrachtgever is overeengekomen. De aannemer en diens opdrachtgever hebben ter beslechting van geschillen de Kies een item. aangewezen.

14.2 Geschillen die naar aanleiding van deze overeenkomst of van overeenkomsten, die daarvan een uitvloeisel mochten zijn, tussen aannemer en onderaannemer mochten ontstaan, en die niet voortvloeien uit of verband houden met geschillen welke tussen aannemer en diens opdrachtgever bestaan, worden beslecht⁹:

- door de geschillencommissie verbouwingen.
- door arbitrage overeenkomstig het arbitragereglement van de Raad van Arbitrage voor de Bouw.
- door de overheidsrechter.

Door ondertekening van deze overeenkomst van onderaanneming verklaren partijen in het bezit te zijn en kennis genomen te hebben van: <indien van toepassing>

- Inschrijving van onderaannemer bij de Kamer van Koophandel
- btw-nummer onderaannemer
- planning
- algemene bouwplaatsregels
- Inschijfstaat
- algemene voorwaarden, te weten: [Klik hier als u tekst wilt invoeren.](#)

Aldus overeengekomen en ondertekend te _____ dd. _____ 20__

Aannemer

Onderaannemer

⁸ Vul hier de van toepassing zijnde algemene voorwaarden in
⁹ Maak keuze

Toelichting modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

Algemeen

De reden van deze modelovereenkomst

In de cao Bouw & Infra is afgesproken dat werkgevers- en werknemersorganisaties samen een modelovereenkomst ontwikkelen voor het uitbesteden van werk aan zelfstandigen zonder personeel. De cao-partners hebben daarom, mede in overleg met de zelfstandigen die bij hen zijn aangesloten, de “modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra” opgesteld. De cao-partners willen daarmee schijnzelfstandigheid voorkomen. In dit model zijn **geel** gearceerde bepalingen opgenomen om dat te waarborgen. Wanneer aannemers en onderaannemers contracteren op basis van dit model en ook feitelijk handelen naar de bepalingen van dit model, is geen sprake van een dienstbetrekking tussen aannemer en onderaannemer. In dat geval is de onderaannemer voor de aannemer dus geen werknemer in de zin van de cao Bouw & Infra.

Oordeel Belastingdienst

De Belastingdienst heeft deze modelovereenkomst beoordeeld voor de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (Wet DBA). Wanneer de feitelijke arbeidsverhouding tussen de aannemer en de onderaannemer gelijk is aan het bepaalde in dit model, hoeft over de vergoeding geen loonheffing ingehouden te worden. Dit model is terug te vinden op de site van de Belastingdienst (“Modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra” van 19 april 2017, nummer 9052017512610).

De Belastingdienst heeft deze toelichting niet in haar oordeel betrokken. Het voorlichtende karakter leent zich daar niet voor. Aan deze toelichting is de Belastingdienst dus niet gebonden.

Twee versies

Deze modelovereenkomst ziet op aanneming van werk van stoffelijke aard. Voor de overeenkomst van opdracht hebben werkgevers- en werknemersorganisaties een ander model ontwikkeld.¹ Onderstaand schema geeft richting in welke situaties welke van de twee modelovereenkomsten gehanteerd moet worden.

¹ De modelovereenkomst van opdracht is nog niet door de Belastingdienst beoordeeld.

Toelichting modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

Het doel van deze toelichting

Deze toelichting heeft als doel om bepalingen uit de modelovereenkomst uit te leggen.

De modelovereenkomst en deze toelichting zijn gebaseerd op de huidige wet- en regelgeving. Als deze wet- en regelgeving wijzigt, wordt de modelovereenkomst met bijbehorende toelichting hierop zo nodig aangepast.

Daar waar in de modelovereenkomst en toelichting wordt gesproken over 'onderaannemer' wordt bedoeld een 'onderaannemer zonder personeel'.

Voor wie is deze modelovereenkomst bedoeld

Deze modelovereenkomst is bedoeld voor partijen die geen arbeidsovereenkomst met elkaar willen aangaan en geen overeenkomst van opdracht in de zin van artikel 7:400 BW, maar een overeenkomst tot aanneming van werk in de zin van artikel 7:750 BW. Daarvan is sprake als een onderaannemer buiten dienstbetrekking (dus zonder werkgeversgezag) een werk van stoffelijke aard tot stand brengt en oplevert in ruil tegen een door aannemer te betalen prijs in geld.

Voor de loonheffingen wordt aanneming van werk in beginsel hetzelfde behandeld als een arbeidsovereenkomst. Men spreekt van een fictieve dienstbetrekking. Daarom moet de aannemer in beginsel loonheffingen inhouden op de vergoeding aan de onderaannemer. Maar dat hoeft niet als de onderaannemer zelfstandig ondernemer is voor de inkomstenbelasting. Voor zelfstandig ondernemers geldt de fictieve dienstbetrekking namelijk niet. Deze modelovereenkomst is uitsluitend bedoeld voor laatstbedoelde groep: onderaannemers die zelfstandig ondernemer (kunnen) zijn voor de inkomstenbelasting. Bij artikel 1 wordt uitgelegd wanneer daar sprake van is.

Voordat een aannemer een overeenkomst aangaat met een onderaannemer, moet de aannemer er zeker van zijn dat de inschakeling van onderaannemers op basis van de overeenkomst met de eigen opdrachtgever zonder meer is toegestaan of dat hiervoor eerst (schriftelijke) toestemming van zijn opdrachtgever is vereist.

Als een onderaannemer en aannemer werken volgens de modelovereenkomst, is het belangrijk dat zij zich houden aan de regels/bepalingen die daarin zijn opgenomen. Alleen dan mag de aannemer ervan uitgaan dat er geen arbeidsovereenkomst ontstaat en de onderaannemer niet bij hem in loondienst is. De aannemer en onderaannemer kiezen er met deze overeenkomst dus bewust voor om samen te werken als ondernemers, met alle bijbehorende gevolgen.

Afwijken van de modelovereenkomst

Het kan zijn dat de aannemer en onderaannemer bepaalde artikelen in deze modelovereenkomst willen wijzigen of aanvullen. Dit kan, maar mag geen afbreuk doen aan het karakter van de modelovereenkomst. Er mag door de wijzigingen namelijk niet alsnog een situatie van schijnzelfstandigheid ontstaan.

Dit betekent dat aannemer en onderaannemer in ieder geval geen wijzigingen mogen aanbrengen in de **geel** gearceerde bepalingen en dat andere wijzigingen of aanvullingen niet in strijd mogen zijn met de **geel** gearceerde bepalingen. Wordt dat toch gedaan, dan kan aan de overeenkomst niet meer de zekerheid worden ontleend dat er geen sprake is van een dienstverband. Wijzigingen of aanvullingen op ondergeschikte punten zijn wel mogelijk en hebben geen gevolgen voor de uitkomst van de beoordeling.

Toelichting modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

Het is niet nodig dat aannemer en onderaannemer telkens voor ieder werk opnieuw de modelovereenkomst uitprinten en ondertekenen. Het is wel belangrijk dat duidelijk is dat aannemer en onderaannemer werken volgens de modelovereenkomst. Daarvoor kunnen aannemer en onderaannemer de volgende tekst opnemen in (bijvoorbeeld) de opdrachtomschrijving of offerte:
"Deze overeenkomst is gebaseerd op de door de Belastingdienst op 19 april 2017 onder nummer 9052017512610 beoordeelde overeenkomst."

Alvorens de modelovereenkomst uit te printen en te ondertekenen, moeten partijen de openstaande velden invullen en gevraagde keuzes maken.

Vragen

Wanneer u na het lezen van de modelovereenkomst en deze toelichting vragen heeft, dan kunt u contact opnemen met de organisaties die deze sectorale modelovereenkomst hebben opgesteld (Bouwend Nederland, Aannemersfederatie Nederland, FNV, CNV Vakmensen).

Toelichting per artikel

Artikel 1 Aard van de overeenkomst

In artikel 1 staat de aard van de overeenkomst. In de bepaling wordt uitgelegd dat partijen geen arbeidsovereenkomst met elkaar willen aangaan en geen overeenkomst van opdracht, maar een overeenkomst tot aanneming van werk (in de zin van artikel 7:750 BW). Aannemer en onderaannemer kiezen er met deze overeenkomst dus bewust voor om samen te werken als ondernemers.

Onder 'Algemeen' is al aangegeven dat de onderaannemer, bij toepassing van deze overeenkomst, zelfstandig ondernemer moet zijn. Anders is sprake van een fictieve dienstbetrekking. Voor de toepassing van deze overeenkomst worden daartoe de volgende eisen gesteld:

- De vrijheid van de onderaannemer om ook voor derden werkzaam te zijn (artikel 1.3);
- De vrijheid van de onderaannemer om het werk, waar mogelijk, naar eigen inzicht uit te voeren (artikel 4.1);
- De onderaannemer onderscheidt zich als zelfstandige (artikel 4.5)
- De onderaannemer heeft investeringen gepleegd (artikel 4.6 en 4.7);
- De onderaannemer staat ingeschreven in het Handelsregister.

Voor ondernemerschap is verder van belang dat de onderaannemer risico's loopt die een werknemer normaal gesproken niet loopt. Denk aan het risico niet betaald te krijgen, aansprakelijk te worden gesteld of schade te leiden. Wanneer de onderaannemer deze risico's volledig afwentelt op derden, is de kans groot dat hij als werknemer moet worden aangemerkt.

In artikel 1.3 staat dat onderaannemer volledig vrij is om voor derden werkzaam te zijn. Het is dus risicovol om steeds te werken met een 'vaste ploeg' onderaannemers zonder personeel.

Toelichting modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

Let op! Als de onderaannemer gedurende langere tijd (nagenoeg) geen andere opdrachtgevers heeft dan de ene aannemer waarmee hij de modelovereenkomst heeft afgesloten, zou de afhankelijkheid van die ene aannemer zodanig groot kunnen worden, dat de fictieve dienstbetrekking "aanneming van werk" van toepassing kan zijn. Werken als onderaannemer betekent ondernemersrisico lopen. Als er door de aannemer toch wordt gekozen om structureel te blijven werken met dezelfde onderaannemer, kan er een (fictieve) arbeidsovereenkomst ontstaan.

Artikel 2 Het werk

De onderaannemer en aannemer werken met een overeenkomst tot aanneming van werk. Dit betekent dat er sprake is van de totstandkoming van een werk van stoffelijke aard, dat door de onderaannemer wordt opgeleverd. De onderaannemer is verantwoordelijk voor de uitvoering en de oplevering van de werkzaamheden.

Het tot stand te brengen en op te leveren werk van stoffelijke aard dient duidelijk te worden omschreven zodat voor partijen duidelijk is wat de afgebakende eenheid hierin is en dus ook de resultaatverplichting. Het is voor beide partijen van groot belang om alle relevante stukken aan onderaannemer te verstrekken en deze te vermelden in een bijlage behorende bij de overeenkomst. Zo weet onderaannemer wat zijn verplichtingen zijn en kan aannemer onderaannemer hieraan houden (resultaatverplichting).

Als een aannemer met meerdere onderaannemers op een locatie werkt aan hetzelfde werk is belangrijk wie van de onderaannemers voor welk deel van het werk verantwoordelijk is. Dat kan door het vastleggen in de overeenkomst welke afgebakende werkzaamheden de onderaannemer zelfstandig heeft aangenomen. Deze modelovereenkomst is niet geschikt voor situaties waarin dit niet duidelijk is. Voor die gevallen wordt verwezen naar de modelovereenkomst van opdracht.

Artikel 3 Aanvang werk, uitvoeringsduur en oplevering

Hier wordt het tijdvak vastgelegd wanneer onderaannemer het tot stand te brengen en op te leveren werk van stoffelijke aard moet aanvangen en binnen welke termijn het door onderaannemer uit te voeren werk gereed dient te zijn.

Terwijl in artikel 3.2 wordt gesproken over het moment van gereed zijn wordt in artikel 3.3 bepaald wanneer het werk als opgeleverd moet worden beschouwd. De reden dat dit verschil is aangebracht heeft te maken met het moment waarop de onderaannemer zijn factuur mag indienen (nadat het werk gereed is) en wanneer de termijn voor aansprakelijkheid na oplevering ingaat (na oplevering). In de periode tussen het moment dat het werk gereed is en is opgeleverd is de onderaannemer verplicht om eventuele gebreken in het werk te herstellen.

De aannemer zal hier ook de bepalingen uit de overeenkomst tussen aannemer en diens opdrachtgever in de gaten moeten houden. Het kan immers zijn dat de aannemer met diens opdrachtgever een gefixeerde schadevergoeding bij te laat opleveren heeft afgesproken en eventueel ook een onderhoudstermijn. Het is verstandig dat aannemer en onderaannemer voor aanvang van de werkzaamheden overleg hebben over het doorleggen van deze bepalingen/verplichtingen aan de onderaannemer. Hieruit kan blijken dat de onderaannemer de werkzaamheden voor eigen rekening en risico verricht.

Toelichting modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

Artikel 4 Uitvoering van het werk

Artikel 4.1 bevat de belangrijkste waarborg tegen schijnzelfstandigheid. Uitgangspunt is dat aannemer en onderaannemer als gelijkwaardige partijen tegenover elkaar staan. Zij kunnen dus elk hun eigen voorwaarden stellen bij de indeling en de uitvoering van het werk. Hun onderlinge rechtsverhouding wordt gekenmerkt door overleg, afstemming en door de redelijkheid en billijkheid. Zo deelt de onderaannemer zijn werkzaamheden zelfstandig in en bepaalt hij zelf hoe hij de werkzaamheden uitvoert. Wel vindt, voor zover dat voor de uitvoering van het werk nodig is, afstemming met de aannemer plaats, zodat deze optimaal zal verlopen. Indien noodzakelijk richt onderaannemer zich naar de arbeidstijden bij de aannemer. Het is aannemer toegestaan om organisatorische instructies te geven. Bijvoorbeeld over naleving van wet- en regelgeving (veiligheidsregels, milieuregels, etc) en om de samenwerking met anderen op de projectlocatie optimaal te laten verlopen. Denk aan planning en logistieke organisatie.

De onderaannemer neemt in beginsel zijn eigen gereedschappen en hulpmiddelen mee en beschikt over eigen vervoer. Incidenteel, als de feitelijke situatie daarom vraagt, mag hij gebruik maken van op de bouwplaats aanwezige gereedschappen en hulpmiddelen van de aannemer of andere partijen die er werken. Bijvoorbeeld omdat zijn eigen gereedschap defect geraakt. Het moet dan gaan om een tijdelijke situatie. Waar het om gaat is dat van de onderaannemer méér inbreng wordt verwacht dan uitsluitend arbeidscapaciteit. Investering in eigen gereedschap en hulpmiddelen is een belangrijke indicatie van ondernemerschap. Het is de onderaannemer wel toegestaan gebruik te maken van de algemene bouwplaatsvoorzieningen die de aannemer heeft getroffen. Bijvoorbeeld horizontale en verticale transportmiddelen, steigers, keet, containers en sanitaire voorzieningen.

Ten aanzien van de materialen geldt het volgende. In beginsel zorgt de onderaannemer daar zelf voor, maar soms is dat vanwege kwaliteitseisen of bestek, dan wel inkoop- of efficiëntievoordelen onlogisch. In die gevallen is uitzondering op de hoofdregel mogelijk door dat vooraf schriftelijk vast te leggen.

De onderaannemer moet ook op andere vlakken de uiterlijke kenmerken vertonen van iemand met een eigen bedrijf, bijvoorbeeld door het dragen van eigen bedrijfskleding of reclame-uitingen op zijn bedrijfsauto. Voor persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) zoals helm, veiligheidsbril en schoenen is de onderaannemer zelf verantwoordelijk.

Vaak bepaalt het bestek van de hoofdaannemer met welke materialen en volgens welke planning moet worden gewerkt. Dat bestek geldt via de aannemer meestal ook voor de onderaannemer. De aannemer zal met de onderaannemer normaal gesproken afspraken maken die aansluiten bij zijn afspraken met de hoofdaannemer of diens opdrachtgever. De aannemer kan daarom eisen dat de onderaannemer werkt met voorgeschreven gereedschap/installaties en/of materialen. Het kan ook voorkomen dat de onderaannemer het gereedschap van de aannemer of collega-onderaannemer moet lenen en/of gebruiken. In dat geval is er ook geen sprake van een dienstbetrekking, zolang maar duidelijk is welk werk de onderaannemer moet opleveren en waar hij verantwoordelijk voor is.

Artikel 5 Veiligheid

Artikelen 5.1 en 5.2 zijn alleen van toepassing wanneer de onderaannemer werkt op een bouwplaats. De overige leden van artikel 5 zijn facultatief.

Artikel 6 Prijs

De Modelovereenkomst biedt de mogelijkheid om uit 3 prijsvormingsmethoden te kiezen: 'vaste aanneemsom', 'regie' of 'conform inschrijfstaat'. Bij de prijsvormingsmethode 'regie' moeten in de

Toelichting modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

modelovereenkomst de prijsfactoren (zoals uurtarieven, opslagen en eenheidsprijzen van de benodigde materialen, kosten derden) worden vastgelegd. Opgemerkt wordt dat de Belastingdienst werken onder regie eerder als dienstbetrekking aanmerkt dan werken onder een vaste aanneemsom. Dat houdt verband met het feit dat de onderaannemer bij regiewerk minder risico loopt. Het lopen van risico is een essentieel kenmerk van ondernemerschap.

Wanneer wordt gekozen voor een prijsvorming conform 'inschrijfstaat' dan moet deze in de bijlage, behorende bij de overeenkomst, worden opgenomen.

Artikel 7 Meer en minder werk

Omdat beslissingen over meer en minder werk meestal worden genomen door de opdrachtgever van aannemer, gelden de bepalingen uit het contract tussen aannemer en diens opdrachtgever ook tussen aannemer en onderaannemer. Het is van belang dat aannemer onderaannemer over die bepalingen informeert als dit van toepassing is. Het is voor beiden van groot belang dat die regels worden nageleefd. Op basis van de wet geldt altijd de regel dat de onderaannemer moet wijzen op prijsconsequenties bij een wijziging van het werk. Wijzigingen moeten schriftelijk worden overeengekomen. Wanneer wijzigingen en aanpassing van de prijs niet schriftelijk zijn overeengekomen en achteraf volgt een discussie over het meerwerk dan rust op onderaannemer een zware bewijslast. Hij zal immers aannemelijk moeten maken dat de aannemer het meerwerk heeft opgedragen.

Artikel 8 Facturering en betaling

In artikel 8.1 zijn twee mogelijkheden opgenomen. De betaling voor het werk vindt plaats nadat het werk gereed is, of betaling vindt plaats op basis van een termijnenregeling. In dit laatste geval verschijnt de laatste termijn indien het werk gereed is en door aannemer is goedgekeurd.

In artikel 8.2 kunnen partijen er voor kiezen dat onderaannemer steeds over een akkoord van aannemer dient te beschikken voordat hij zijn factuur kan indienen. Deze manier van afrekenen is aan te bevelen wanneer is gekozen voor de prijsvormingsmethodiek regie.

In artikel 8.3 leggen partijen de tussen hen geldende betalingstermijn vast.

Artikel 8.4 is bedoeld om de aannemer te beschermen tegen het risico's van keten- of inlenersaansprakelijkheid (wka). Dat kan zich voordoen op het moment dat de onderaannemer van de aannemer toestemming heeft gekregen om het werk geheel of gedeeltelijk uit te besteden of inleenkrachten in te huren (zie artikel 9). Normaal kunnen wka-risico's worden beperkt door storting op de g-rekening van de onderaannemer. Maar een onderaannemer zonder personeel beschikt vaak niet over zo'n g-rekening. In dat geval hoeft de aannemer op grond van 8.4 pas te betalen nadat de onderaannemer heeft aangetoond dat de in de keten verschuldigde loonheffingen over de aan aannemer gefactureerde periode op aangifte is afgedragen. Dat kan hij doen door de aannemer een kopie van de aangifte en het betalingsbewijs ter beschikking te stellen.

De btw-verleggingsregeling is van toepassing bij onderaanneming in de bouw- en infrasector, tenzij er sprake is van een uitzondering.

De verleggingsregeling geldt voor fysieke werkzaamheden aan onroerende zaken of schepen. Bijvoorbeeld bij bouwen, slopen, aanleggen, onderhouden, herstellen en schoonmaken.

De regeling geldt niet voor ontwerpwerkzaamheden door bijvoorbeeld architecten, tekenaars en scheepsontwerpers. Ook voor bewaking, verhuur en dergelijke diensten geldt de regeling niet.

Verder is de verleggingsregeling niet van toepassing als :

- het werk voornamelijk in een eigen werkplaats plaatsvindt;

Toelichting modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

- Wordt gewerkt aan een goed dat de onderaannemer heeft verkocht aan de hoofdaannemer. Op de site van de Belastingdienst vindt u meer informatie over de btw-verleggingsregeling.

Artikel 9 Nakoming en uitbesteding

In dit artikel is het uitgangspunt vastgelegd dat een onderaannemer alleen een werk kan aannemen dat hij zelf kan uitvoeren. Met andere woorden, een onderaannemer kan - in principe - geen werk aannemen waarvoor hij andere onderaannemers en/of uitzendkrachten moet inschakelen. Dat is om zicht te houden op de keten waarvoor de aannemer aansprakelijk kan worden gesteld, bijvoorbeeld op grond van de Wet aanpak schijnconstructies, de Wet arbeid vreemdelingen of de Invorderingswet (keten- en inlenersaansprakelijkheid).

Indien blijkt dat de onderaannemer het werk niet, niet tijdig of niet naar behoren kan afronden, dan kunnen werkzaamheden - na overleg en uitdrukkelijke toestemming van de aannemer - worden uitbesteed aan een derde en/of kunnen uitzendkrachten worden ingeschakeld. Uiteraard blijft de onderaannemer verantwoordelijk voor de kwaliteit van het werk en de gemaakte afspraken met de aannemer.

Bij toestemming tot uitbesteding of inleen zal de aannemer zogenoemde ketenvoorwaarden stellen om zicht te houden op de keten waarvoor hij aansprakelijk kan worden gesteld (vergewisplicht). Die voorwaarden zien op het voorkomen van illegaliteit, schijnzelfstandigheid, uitbuiting en belastingafdracht in de onderliggende schakels van de keten. Ingeval de onderaannemer toestemming van de aannemer krijgt om het werk geheel of gedeeltelijk uit te besteden of inleenkrachten in te huren, moet de onderaannemer de ketenvoorwaarden doorleggen naar zijn onderaannemer of uitlener door middel van een schakelbepaling (9.4).

De wet bepaalt in artikel 7:751 BW dat onderaannemer altijd aansprakelijk is voor deugdelijke nakoming van de overeenkomst, ook als het werk verder is uitbesteed of door een ander is uitgevoerd.

Artikel 10 Aansprakelijkheid vóór en ná oplevering

De bepaling is facultatief. Wanneer partijen niets afspreken geldt hier de wet. Hierin staat het volgende:

Artikel 759

1. Indien het werk na oplevering gebreken vertoont waarvoor de aannemer aansprakelijk is, moet de opdrachtgever, tenzij zulks in verband met de omstandigheden niet van hem kan worden gevergd, aan de aannemer de gelegenheid geven de gebreken binnen een redelijke termijn weg te nemen, onverminderd de aansprakelijkheid van de aannemer voor schade ten gevolge van de gebrekkige oplevering.

2. De opdrachtgever kan vorderen dat de aannemer de gebreken binnen redelijke termijn wegneemt, tenzij de kosten van herstel in geen verhouding zouden staan tot het belang van de opdrachtgever bij herstel in plaats van schadevergoeding.

Artikel 760

1. De gevolgen van een ondeugdelijke uitvoering van het werk, die te wijten is aan gebreken of ongeschiktheid van door de aannemer gebruikte materialen of hulpmiddelen, komen voor rekening van de aannemer.

2. Is de ondeugdelijke uitvoering echter te wijten aan gebreken of ongeschiktheid van zaken afkomstig van de opdrachtgever, daaronder begrepen de grond waarop hij een werk laat uitvoeren, dan komen de gevolgen voor zijn rekening, voor zover de aannemer niet zijn in artikel 754 bedoelde waarschuwingplicht heeft geschonden of anderszins met betrekking tot deze gebreken in deskundigheid of zorgvuldigheid tekort is geschoten.

3. Lid 2 is van overeenkomstige toepassing in geval van fouten of gebreken in door de opdrachtgever verstrekte plannen, tekeningen, berekeningen, bestekken of uitvoeringsvoorschriften.

Toelichting modelovereenkomst voor de inzet van onderaannemers zonder personeel in de Bouw & Infra

Artikel 11 Opzegging

De bepaling is facultatief. Wanneer partijen niets afspreken geldt hier de wet. Hierin staat het volgende:

Artikel 764

1 De opdrachtgever is te allen tijde bevoegd de overeenkomst geheel of gedeeltelijk op te zeggen.

2 In geval van zulke opzegging zal hij de voor het gehele werk geldende prijs moeten betalen, verminderd met de besparingen die voor de aannemer uit de opzegging voortvloeien, tegen aflevering door de aannemer van het reeds voltooide werk. Indien de prijs afhankelijk was gesteld van de werkelijk door de aannemer te maken kosten, wordt de door de opdrachtgever verschuldigde prijs berekend op grondslag van de gemaakte kosten, de verrichte arbeid en de winst die de aannemer over het gehele werk zou hebben gemaakt.

Artikel 12 Verzekeringen

Waar het de CAR verzekering betreft moet een keuze worden gemaakt uit twee genoemde opties: 'dekking' of 'geen dekking' CAR. In sommige gevallen kan ook een beperkte dekking mogelijk zijn. Aannemer dient onderaannemer hierover vooraf te informeren zodat de onderaannemer, indien nodig, contact op kan nemen met zijn verzekeringsadviseur en maatregelen kan treffen.

Artikel 13 Algemene voorwaarden

In deze bepaling kunnen partijen afspreken of er wel of geen algemene voorwaarden van toepassing zijn en welke die zijn. De algemene voorwaarden moeten in de bijlage, als onderdeel van de overeenkomst, worden opgenomen.

Artikel 14 Geschillenbeslechting/rechts- en forumkeuze

De modelovereenkomst gaat uit van twee situaties. Wanneer aannemer een geschil heeft met zijn opdrachtgever, en dit geschil betreft het door onderaannemer uitgevoerde werk, dan is het efficiënt indien aannemer ook onderaannemer direct bij de afwikkeling in een procedure kan betrekken. Daarvoor is vereist dat de contractuele relatie tussen aannemer en zijn opdrachtgever en die tussen aannemer en onderaannemer eenzelfde wijze van geschillenbeslechting kent. Is tussen aannemer en opdrachtgever een wijze van geschillenbeslechting overeengekomen dan geldt die ook tussen aannemer en onderaannemer. Is geen wijze van geschillenbeslechting overeengekomen dan is de overheidsrechter bevoegd.

Ten aanzien van geschillen die enkel spelen tussen aannemer en onderaannemer is de geschillencommissie verbouwingen, de Raad van Arbitrage voor de Bouw of de rechter de instantie die deze geschillen beslecht. Hiervoor is een keuzemogelijkheid opgenomen in de modelovereenkomst.